

**DE DUURZAME
DRIEHOEK**

Welkom!

Bij de Algemene Ledenvergadering van De Duurzame Driehoek, 10 maart 2026

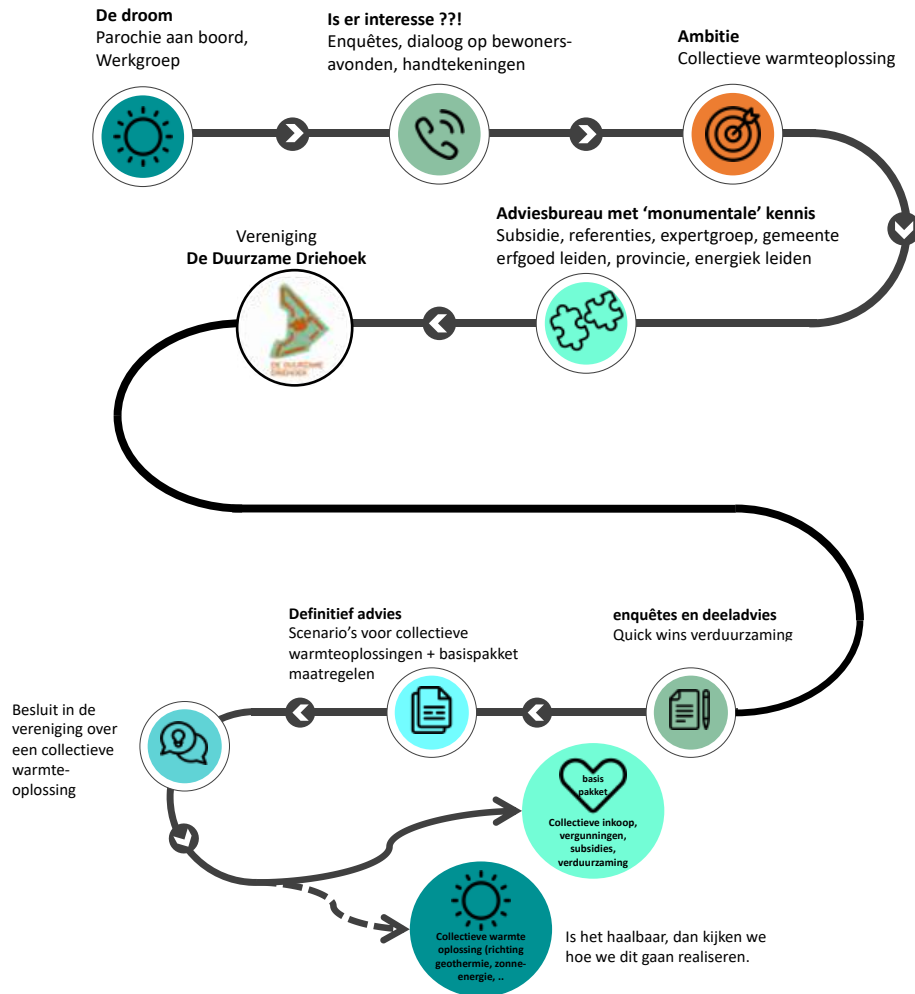
20:00 uur Notulen ALV 28 oktober 2025

20:10 uur **Beter isoleren.** Hoe gaat de vereniging leden hierbij ondersteunen? Uitleg over advisering, o.a. op basis van de recente warmtescan, toelichting door Frank Steenkamp.

20:30 uur **Wat wilt u zelf?** Met zeven interviews heeft Roland Koster van Energiek Leiden wensen, plannen en zorgen van Driehoek bewoners nader in kaart gebracht. Hij rapporteert.

20:55 uur: **Welke warmteoplossing?** Na uitvoerig onderzoek ziet de werkgroep twee voorkeursopties voor een geschikte warmteoplossing voor de Driehoek. Voorstel om deze als eerste uit te werken wat betreft haalbaarheid, met uitleg van Lotje Meijknecht.

DDD routekaart 2025 & 2026

Resultaten in 2025

- Werkgroep met 9 leden, steun Energiek Leiden
- Contact met alle burens, handtekeningen RCE subsidie, 95%
- Provinciesubsidie LEI §4 van €35.000
- Bewonersenquêtes, 65% respons
- Vereniging DDD opgericht, en nu 61 v/d 89 huizen lid
- Gluren bij de burens georganiseerd
- Advies van DGG ontvangen en gedeeld op ALV 28 okt. 2025
- Inzicht in wensen van bewoners opgebouwd

Activiteiten in 2026

- Als vereniging een oplossing kiezen
- Woonhuizen beter isoleren (drone scan, inlooppreekuur, advies)
- Overleg met de gemeente, over over vergunningen en [regionale warmtebedrijf](#)
- Financiering en organisatievormen uitzoeken
- **En natuurlijk, een mogelijke collectieve oplossing beter uitwerken**

Beter Isoleren

JA, we vinden betere isolatie belangrijk

MAAR veel hindernissen:

- Kennis (wat is effectief?)
- Kosten
- Overlast
- Gedoe met vergunningen

Wat kan DDD daarin betekenen?

Moet iedereen hier zelf het wiel uitvinden?

Nee, want **DDD helpt**

Beter isoleren... | Samen

Voordelen van 'samen':

- Kennis delen
- Kosten verlagen
- Vergunning makkelijker?

Bedenk daarbij:

- Elk huis is 'uniek'
- Maar de basis is hetzelfde

Beter isoleren... | helpen bij de Diagnose

Wat kunnen we als de vereniging?

Deels al geweest met o.a. gluren-bij-buren

Bezoek [Leidse Duurzame Huizendagen](#)
op 14 of 21 maart (huis 1, 10, 17)

Maar nu vervolgstappen. Helpen bij:

- “DIAGNOSE”: zijn er warmtelekken? Waar?
- “REMEDIE”: hoe kunnen die aangepakt?
- “BEHANDELPLAN”: praktisch, de uitvoering

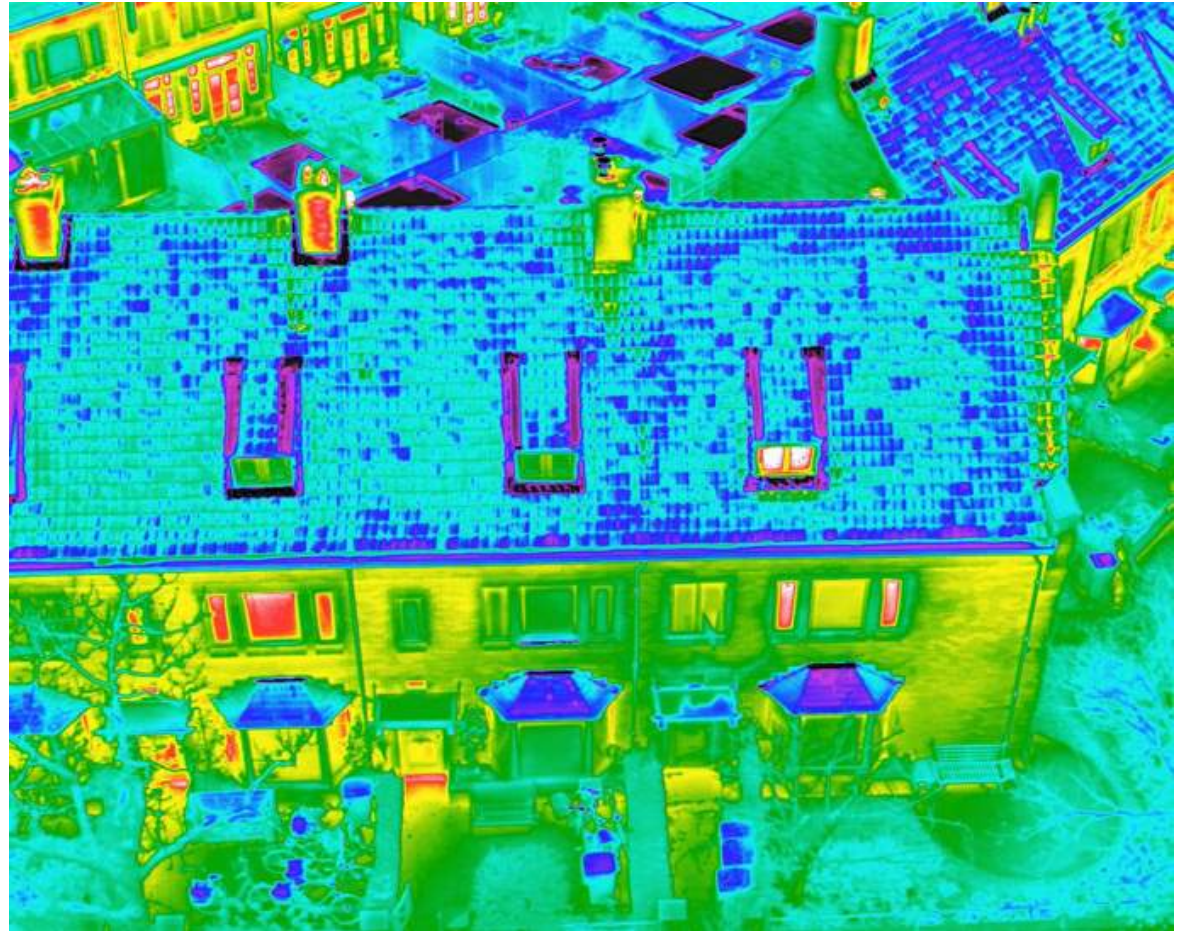
Beter isoleren... | de Warmtescan

14 februari DRONEVLUCHT

Eind maart rapport
voor 43 woningen

TIPJE VAN DE SLUIER →

Zoek de verschillen!

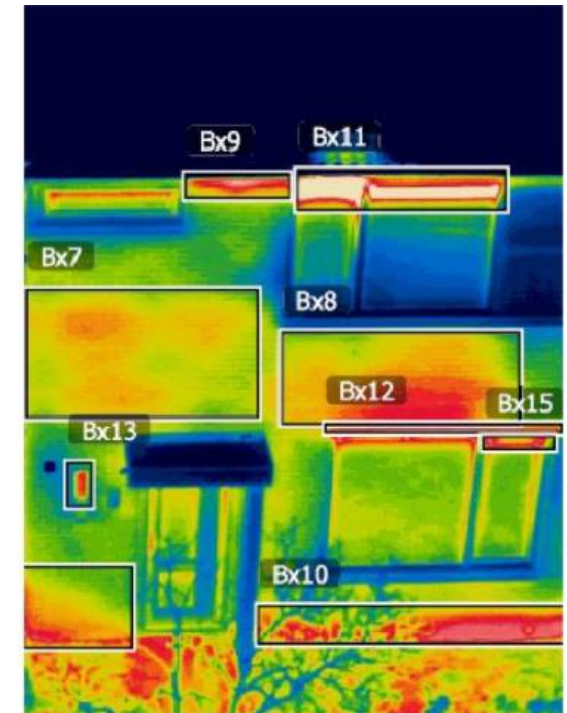
Beter isoleren... | Voorbeeld analyse

Voordelen van 'samen':

- Kennis delen
- Kosten verlagen
- Vergunning makkelijker?

Bedenk daarbij:

- Elk huis is 'uniek'
- Maar de basis is hetzelfde

GEVEL: isolatie grillig. Links redelijk (BX7) , rechts en mid-boven slecht (BX10, 12, 9)
VENTILATIEROOSTERS: gaat veel warmte verloren. Ook als ze dicht zijn? (BX11, 15)
RAMEN: alleen kleine raampje naast de deur: enkel glas? (BX13)
KOUDEBRUG: de latei boven ramen BG (BX12). Kán van binnen ingepakt.

Beter isoleren... | Verdere plannen ('remedie')

1. **Handleiding** verduurzaming Krophollerwoningen. *Eerste versie in april*
2. **Spreekuur**. Zaalje bij kerk, 12 x zaterdag 9 tot 11. *Start in april*
3. **Adviesgesprekken aan huis**. *Aanbod eind maart*
'Schouw', quick wins, prioriteiten op een rij. Max 2 uur

→ Verrassende voorbeelden....

Allemaal gratis voor leden, dankzij: andere leden, vrijwilligers en subsidies (gemeente & provincie)

En er volgt nog meer: inkoop/ vergunning / energielabel / ...

Kan het beter + sneller? **JA, met wat extra handen!**

Wat wilt u zelf? (nu & straks)

Er zijn 7 bewoners geïnterviewd, nov/dec 2025

Staat van de huizen

- Helpt klaar voor lagere temperatuur (dak isolatie, isolatieglas) 55°C
- 1 bewoner heeft de 55°C test uitgevoerd
- Helpt heeft teveel vocht
- Geen inductie, koken op gas

Bewoners hebben voor isolatie behoefte aan

- Welke methode en materialen zijn er
- Wat zijn goede leveranciers / klussenbedrijven
- Hoe vraag ik een vergunning aan
- Eventueel gemeenschappelijke inkoop
- Er is minder behoefte (eenmaal) aan geld lenen, als de behoefte er wel is, dan een randvoorwaarde

Hoe zien onze huizen er uit over 10 jaar

- Geïsoleerd
- Voorzien van een andere warmteoplossing
- Meeste bewoners wonen er over 10 jaar nog

Wat wilt u zelf? (past het?)

Andere warmteoplossing

- Bewoners staan allemaal open voor verwarmen met een warmtenet of gedeelde bodemlussen
- Voorkeur (2) gezamenlijk (warmtenet), (1) met de burens (bodemplus) of (3) individueel (warmtepomp in de tuin)
- Mogelijk breekpunt → Gezamenlijke warmtepomp in de tuin van de pastorie

Inpassing in de woning

- Buizen door tuin en huis zien de bewoners niet als bezwaar. Wel (veel) aandacht nodig voor inpassen ivm granito vloeren en tegels
- Plaatsen van de warmtepomp in de woning kan meestal op de vliering of waar nu de ketel staat. Bij (beneden-) appartementen een mogelijk knelpunt (tuinschuur?)

Wat wilt u zelf? (extra's)

Andere aspecten van een warmteoplossing

- Koeling is geen keiharde voorwaarde, vaak wel erg handig
- Kosten
  - a. Sommige bewoners zien investeren als een knelpunt. Generiek is de verwachting dat de kosten iets zullen stijgen. Bewoners zijn kostenbewust. Prijs is zeker een besispunt.

Mogelijke oplossing bij knelpunten

- Appartementen hebben mogelijk ruimtegebrek om een warmtepomp (60x60x185 – of 2 kleinere delen) te plaatsen.
- Oude radiatoren en sommigen willen deze vervangen, anderen juist behouden
- Huis moet nog verder geïsoleerd worden

Elektriciteit

- Panelen op het onderste kerkdak kan, geen breekpunt
- Zonnepanelen zijn prima, maar geen hoge noodzaak
- Nog geen elektrische auto's en batterijen bij de geïnterviewden

Welke warmteoplossing?

Opties van De Groene Grachten (presentatie 28 okt 2025)

- 1) eigen luchtwarmtepomp
- 2) warmtenet + collectieve luchtwarmtepomp op LT, MT, HT
- 3) warmtenet + collectieve WKO en regeneratie op LT, MT, HT
- 4) Collectieve ZLT bodembron met eigen waterwarmtepompen (op 40, 55, 70°C)
- 5) semi-collectieve ZLT bodemlus met waterwarmtepomp (op 40, 55, 70°C)

Advies De Groene Grachten benoemt de meest haalbare oplossingen: MT warmtenet, en kansen bij ZLT

Bewoners geven aan: Niet meest haalbare maar best ingepaste oplossing, met name geluid → eigenlijk alleen ZLT blijft over

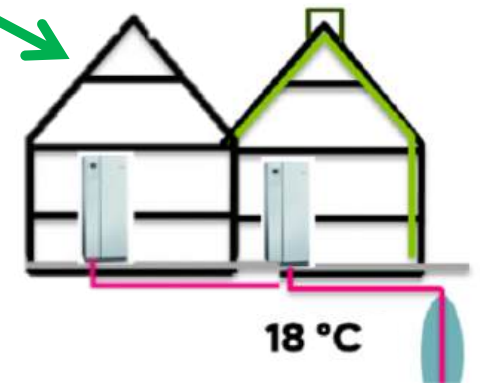
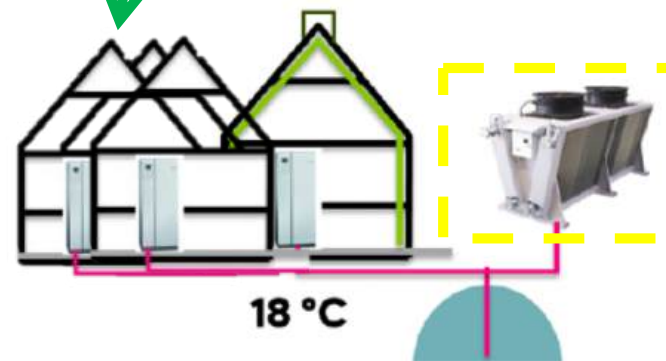
Werkgroep schat in: flexibiliteit in de oplossing is belangrijk → dit maakt ZLT oplossingen aantrekkelijk

Experts, leveranciers en ervaringsdeskundigen: HT biedt geen voordeel. ZLT werkt voor onszelf, en is goedkoper in gebruik, best onderhoudbare oplossing. Isolatie-eisen en verbruik berekenen, en vergunningenbeleid bespreken. Er kan een redelijke business case in zitten.

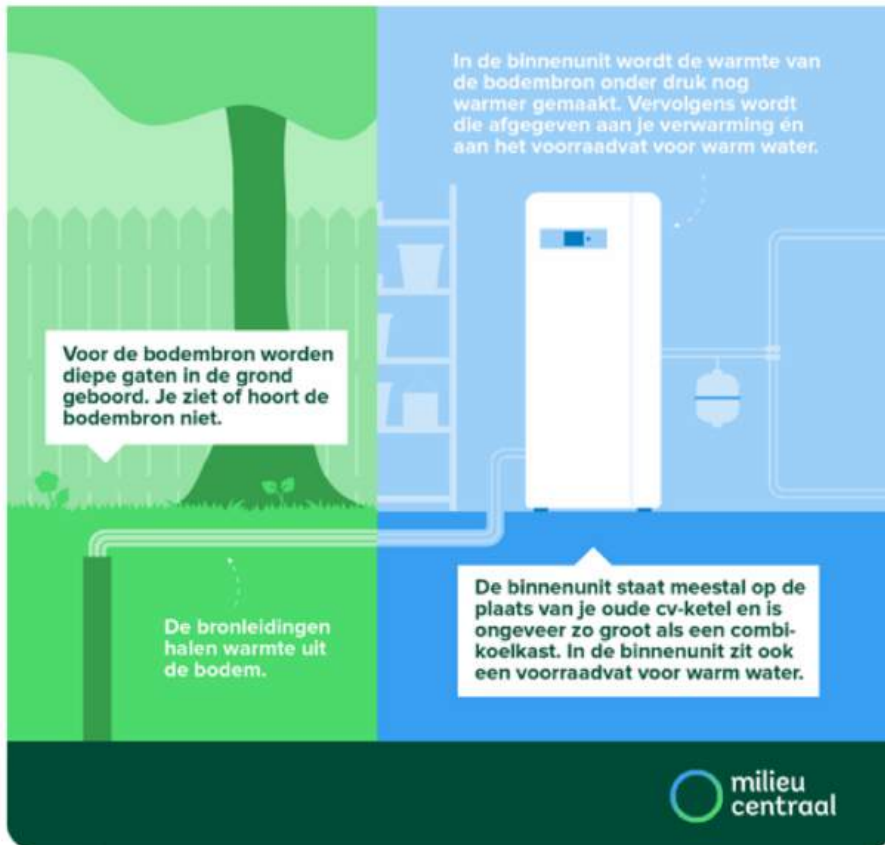
Hoe ziet het eruit?

Opties van De Groene Grachten (presentatie 28 okt 2025)

- 1) eigen luchtwarmtepomp
- 2) warmtenet + collectieve luchtwarmtepomp op LT, MT, HT
- 3) warmtenet + collectieve WKO en regeneratie op LT, MT, HT
- 4) Collectieve ZLT bodembron met eigen waterwarmtepompen (op 40, 55, 70°C)
- 5) semi-collectieve ZLT bodemlus met waterwarmtepomp (op 40, 55, 70°C)

VOLLEDIG ELEKTRISCHE WARMTEPOMP MET BODEMBRON?

Inzoomen op een ZLT bodembron (lus & collectief)

Wat onderbouwt een sluitende business case voor ZLT?

1. Voordeliger in geluid en onderhoud: waterwarmtepomp
2. Flexibiliteit door van ZLT (ongeveer 18°C) per woning kiezen: LT(40 °C), MT(55 °C) of HT(70°C) te kiezen
3. Kan natuurlijk koelen (koude uit de grond, huistemperatuur in hitte naar 25°C), geen aanvullend elektriciteitsgebruik
4. Gebruikskosten: vuistregel is gaskosten* 2/5
5. Aanleg kost gemiddeld €20.000-30.000 per huis (pomp 10.000, 8.000 lus, rest is leidingenwerk en in de woning)
  - Offerte elders (Leiden): €27.000 1 bodemlus/woning
  - bij gedeelde lussen voor 2 tot 3 huizen een lager bedrag
  - Beheer, onderhoud en verbruik meerekenen

Het bodemlussen of collectieve bodembron is in de woningen niet merkbaar.

Wel interessant voor business case & beheervormen. Opties zijn nu: WKO, riothermie, warmte uit de (trigon) sportvelden.

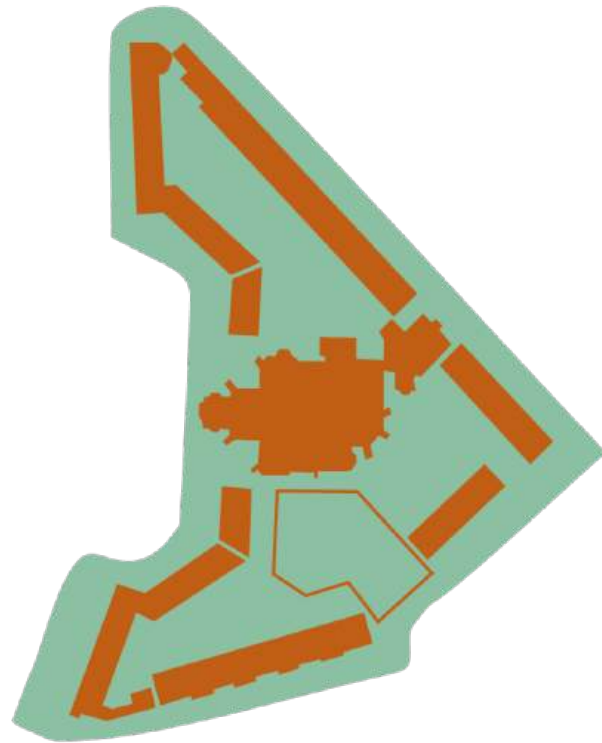

Afronding

Vragen?

Stemming peilen

Rondvraag & sluiting

DE DUURZAME
DRIEHOEK